

**RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW**

DR1/502/0602/321/DBX/2014

Warszawa, dnia 29 grudnia 2014 r.

446/14

S.
Komisje
MS

Pan
Michał Seweryński
Przewodniczący
Komisji Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji

Senat Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Przewodniczący,

W związku z Państwa wystąpieniem - pismo z dnia 3 grudnia 2014 r., znak: BPS/KPCPP-133-(P8-20-21/14)/14 - w sprawie wyrażenia opinii w zakresie kwestii poruszonych w petycjach dotyczących:

- zwolnienia stowarzyszeń z obowiązku prowadzenia ksiąg rachunkowych i sporządzania sprawozdań finansowych określonych w ustawie o rachunkowości (P8-20/14) oraz
 - podjęcia inicjatywy ustawodawczej mającej na celu zniesienie dla gmin obowiązku podlegania podatkowi od nieruchomości (P8-21/14),
- uprzejmie przedstawiam, co następuje.

W zakresie petycji P8-20/14 pragnę poinformować, że rekomendacje Biura Komunikacji Społecznej Kancelarii Senatu przedstawione w informacji o petycji z dnia 20 października b.r., znak: BKS/DPK/134/30021/14WW znajdują swoje odzwierciedlenie w rozpoczętym procesie legislacyjnym, a mianowicie są przedmiotem obecnej nowelizacji ustawy o rachunkowości oraz m.in. ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie - projekt ustawy o zmianie ustawy o rachunkowości oraz niektórych innych ustaw jest już po uzgodnieniach międzyresortowych i konsultacjach publicznych¹.

Zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 1 pkt 1 (zmieniającym art. 2 ust. 5 ustawy o

¹projekt ustawy o numerze UC 125 w Wykazie Prac Legislacyjnych Rady Ministrów jest zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny (<http://legislacja.rcl.gov.pl/lista/2/projekt/246200>)

rachunkowości) oraz art. 5 (wprowadzającym nowy art. 10a w ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie) powyższego projektu ustawy o zmianie ustawy o rachunkowości oraz niektórych innych ustaw proponuje się możliwość prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów zamiast prowadzenia ksiąg rachunkowych dla małych organizacji pozarządowych, tj. organizacji pozarządowych (w tym stowarzyszeń), z wyłączeniem spółek kapitałowych oraz stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego, które:

a) działają w sferze zadań publicznych określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,

b) nie prowadzą działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej,

c) nie posiadają statusu organizacji pożytku publicznego,

d) osiągają, w roku poprzedzającym rok wyboru prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów, przychody w wysokości nieprzekraczającej 50 000 zł i wyłącznie:

- z działalności nieodpłatnej pożytku publicznego (składki członkowskie, darowizny, zapisy, spadki, dotacje, subwencje, przychody pochodzące z ofiarności publicznej),

- z działalności odpłatnej pożytku publicznego: sprzedaż towarów i usług,

- ze sprzedaży, najmu lub dzierżawy składników majątkowych,

- z tytułu odsetek od środków pieniężnych na rachunkach rozliczeniowych, o których mowa w przepisach prawa bankowego, lub rachunkach w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, prowadzonych w związku z wykonywaną działalnością, w tym także odsetki od lokat terminowych oraz innych form oszczędzania, przechowywania lub inwestowania, tworzonych na tych rachunkach².

Dodatkowo, zgodnie z art. 5 ust. 6 ww. projektu ustawy, wprowadzono w ustawie o działalności o pożytku publicznym i o wolontariacie delegację do wydania rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, w którym określony będzie sposób prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów, warunki jakim powinna odpowiadać ta ewidencja dla prawidłowego określenia zobowiązań podatkowych, mając na uwadze zakres oraz cel działania podmiotów prowadzących ewidencję.

A zatem projektowane przepisy ww. ustaw zakładają, iż podstawową ewidencją dla małych organizacji pozarządowych będą księgi rachunkowe, natomiast prowadzenie uproszczonej

² Ograniczenia w zakresie wielkości przychodów nie stosuje się w roku, w którym jednostka rozpoczęła swoją działalność.

ewidencji przychodów i kosztów to opcja, która będzie mogła być zastosowana przez ww. jednostki po podjęciu odpowiedniej decyzji przez organ zatwierdzający sprawozdanie finansowe w rozumieniu ustawy o rachunkowości.

Proponowane przepisy art. 2 ust. 5 ustawy o rachunkowości oraz art. 10a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie stanowią rozwiązanie prawne pozwalające na wprowadzenie uproszczonej formy prowadzenia ewidencji przez organizacje pozarządowe o małym przychodzie rocznym, co - mam nadzieję - przyczyni się do zmniejszenia istniejących obciążeń administracyjnych nałożonych na te organizacje, z jednoczesnym zachowaniem niezbędnych obowiązków informacyjnych już od 1 stycznia 2016 r.

Natomiast w sprawie petycji dotyczącej podjęcia inicjatywy ustawodawczej mającej na celu zniesienie dla gmin obowiązku podlegania podatkowi od nieruchomości (P8-21/14), przedstawiam następujące stanowisko.

Pogląd, zgodnie z którym gmina jest podatnikiem podatku od nieruchomości w zakresie nieruchomości stanowiących jej własność: nieprzekazanych w posiadanie innym podmiotom i niepodlegających wyłączeniu lub zwolnieniu z opodatkowania na podstawie ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 849) lub na mocy uchwał rad gmin potwierdza orzecznictwo sądów administracyjnych. W wyrokach z dnia 15 listopada 2012 r. (sygn. akt: II FSK 1755/12 i 1756/12) Naczelny Sąd Administracyjny potwierdził, że art. 3 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych „nie wyłącza gminy z opodatkowania podatkiem od nieruchomości, a jedynie wskazuje, kiedy obowiązek podatkowy może spoczywać na posiadaczu (także zależnym), władającym jej nieruchomościami.”.

Tym samym NSA potwierdził dotychczasowe poglądy doktryny, że możliwa jest sytuacja, aby gminny organ podatkowy występujący jako podmiot prawa publicznego pobierał podatek od gminy jako podmiotu cywilnoprawnego (właściciela nieruchomości).

Zniesienie natomiast dla gmin obowiązku podlegania podatkowi od nieruchomości wymaga rozważenia zasadniczych i złożonych kwestii związanych z sytuacją faktyczną i prawną mienia komunalnego.

Wprowadzenie ewentualnego zwolnienia lub wyłączenia dla nieruchomości gminnych wymagałoby rozważenia, czy zwolnienie takie (wyłączenie) powinno obejmować jedynie nieruchomości gminne nieprzekazane w posiadanie innym podmiotom, czy też wszystkie nieruchomości przekazane w posiadanie podmiotom zależnym od gminy, w tym jednostkom

budżetowym i samorządowym zakładom budżetowym czy spółkom komunalnym. Należy przy tym mieć na uwadze, że objęcie zwolnieniem mienia gminnego wykorzystywanego przez np. spółki komunalne prowadzące działalność gospodarczą mogłoby spotkać się z zarzutem naruszenia przepisów o pomocy publicznej.

Analizy wymagałaby również kwestia, czy nieruchomości gminne powinny być zwolnione bez względu na rodzaj prowadzonej na nich działalności. O ile bowiem uzasadnione może być zwolnienie dla nieruchomości zajętych na świadczenie pomocy społecznej, czy prowadzenie bibliotek publicznych, o tyle należy uznać, że zwolnienie dla nieruchomości zajętych na działalność gospodarczą w zakresie odpłatnej działalności sportowej lub kulturalnej mogłoby budzić wątpliwości ze względu na możliwy zarzut naruszenia równości wśród podatników.

Ponadto odnosząc się do wskazanego w Petycji rozwiązania zawartego w art. 3a ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 1381, z późn. zm.) polegającego na wyłączeniu - w odniesieniu do gmin i Skarbu Państwa - obowiązku podatkowego w podatku rolnym należy stwierdzić, że przeniesienie takiego rozwiązania wprost do ustawy o podatkach i opłatach lokalnych nie jest możliwe z uwagi na odmienny charakter gruntów podlegających przepisom tych ustaw.

Większość użytków rolnych stanowiących własność Skarbu Państwa znajduje się bowiem w zarządzie Agencji Nieruchomości Rolnych, której jednostki organizacyjne są podatnikami. Podatkowi od nieruchomości podlegają natomiast zarówno nieruchomości (grunty, budynki) stanowiące własność gminy, nieprzekazane w posiadanie zależne, jak również nieruchomości wykorzystywane na prowadzenie działalności w zakresie realizacji zadań statutowych gminy.

Odnosząc się zatem do petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej mającej na celu zniesienie dla gmin obowiązku podlegania podatkowi od nieruchomości należy skonstatować, że problematyka ta jest złożona i wymaga pogłębionej analizy z uwagi na wskazane powyżej okoliczności. Zatem aktualnie nie jest możliwe zajęcie stanowiska co do zasadności i możliwego zakresu wprowadzenia przedmiotowych zmian w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych.

Z powrotem
Zaproszenie do Izby Skarbu Państwa
PODSEKREJARZ STANU
Dorota Podędworna-Tarnowska

